

Strategija T-2 je dobrodošla, a nerealna

Širokopasovna omrežja *Država bi takšen predlog lahko podprla*

LJUBLJANA – Strategija za širokopasovni dostop velike hitrosti, ki jo je pred kratkim predstavil alternativni telekomunikacijski operater T-2, je povsem nerealna, se strinja večina naših sogovornikov. Je pa hkrati dobro izhodišče in spodbuja razpravo o tem, kako bi operaterji v prihodnje lahko aktivneje sodelovali.

MATJAŽ ROPRET

Internetno infrastrukturo v Sloveniji je doslej gradil, kdor je imel denar – svoj ali izposojen –, in predvsem tam, kjer je pričakoval, da se bo izplačalo. Še pogosteje pa tam, kjer je že gradila konkurenca. Tako so se operaterji predvsem borili za prestiž in drug drugemu kradli uporabnike. Kjer se komercialni izračun ni izšel – na skoraj vseh redkeje poseljenih območjih –, so uporabniki še zdaj odvisni od Telekomovega bakrenega omrežja, morebitnega (zastarelega) kableskega omrežja ali mobilnega omrežja.

Država nikoli ni povedala, kakšno razvitost s širokopasovnim dostopom želi imeti in kako jo namerava doseči.

Strategija T-2, ki sta jo pripravili svetovalni hiši Aphaia in Ventura Team, gledé na takšne razmere predlaga dva nabora ukrepov. V urbanih središčih bi ohranili (delujočo) kombinacijo infrastrukturne in storitvene konkurence. »Na podeželju pa infrastrukturna konkurenca ne pride v poštev, omrežje mora biti polno zasedeno in vsi operaterji morajo imeti enakovreden dostop,« je poudaril prvi mož tega operaterja Sašo Todorovič.

Žato bi bil drugi ukrep izločitev infrastrukture, tiste na podeželju, iz nacionalnega operaterja (Telekoma Slovenije) v samostojno podjetje, v katerem bi sodelovali tudi drugi operaterji. To podjetje bi skrbelo za investicije v omrežje, predvsem optično, ki bi ga uporabljali vsi operaterji, sočasno pa bi postopoma ukinjali bakreno omrežje.

Vendar takšna strategija, tudi če bi jo poenostavili in iz Telekoma izločili celotno omrežje, skoraj nima realnih možnosti za uresničitev, se strinja večina vprašanih. Z direktorata za informacijsko družbo

na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport so odgovorili, da s strategijo niso seznanjeni, čeprav so v T-2 zatrdili, da so jo predstavili tudi ministrstvu. »Razumemo argumente za pripravo nacionalnega infrastrukturnega operaterja in bi takšne načrte lahko podprli. Nadaljnji razvoj širokopasovne infrastrukture bi bil lahko hitrejši in cenejši. Vendar pa menimo, da bi bilo z upoštevanjem razvitosti različnih omrežij to zelo težko uresničiti,« so še dejali na direktoratu.

Eden od pogojev za uspešno funkcionalno ločitev operaterja na storitveni in infrastrukturni del je jasna lastniška slika brez množice malih delničarjev, ki lahko povzročajo težave, je opozoril poznavalec telekomunikacij, ki ni hotel biti imenovan. Po njegovem mnenju država zdaj nima denarja, da bi od preostalih lastnikov odkupila malo več kot četrtnino Telekoma, ki je nima v lasti. »Če je rešitev še tehnično zahtevna kot v predlogu T-2, potem je funkcionalna ločitev skoraj nemogoča,« je še dejal sogovornik. Drugi operaterji, skupaj s Telekomom, strategije uradno večinoma ne komentirajo.

DRŽAVA PRIPRAVLJA STRATEGIJO

Na direktoratu za informacijsko družbo so povedali, da pripravljajo strategijo razvoja elektronskih komunikacij. V njej naj bi določili konkretne razvojne cilje in ukrepe za njihovo doseganje, ki pa jih niso razkrili. Po mnenju direktorata bodo določbe novega zakona o elektronskih komunikacijah in sodelovanje med operaterji investicijske stroške zmanjšali za tretjino. »S tem bi lahko privabili dodatna investicijska sredstva.« To nakazuje, da bo gradnja širokopasovnih omrežij odvisna predvsem od zasebnega kapitala, ne javnih sredstev.